

"Lituanicos" vežtos "Naujienos" pasiekė Kauną

Pirmosios Kauno žinios apie žuvusius lakunus

Visą naktį išlaukęs Kaunas tik pirmadienį po piet sužinojo apie įvykusią nelaimę. Susidaužė ažuolyne, ant mažo kalnelio

Vakar Chicagon atėjo Lietuvos laikraščiai su pirmomis žiniomis apie lietuvių lakunus, Steponą Darių ir Stasį Girėną išistikusią nelaimę.

Tie laikraščiai taip pat praneša, kad tapo atvežtas į Kauną lakunų vežtas paštas, taip pat, kad adresatai jau yra gavę tas "Naujienų" specialio lakunams pašvęsto numerio (birželio 10 d.) kopijas, kurias vežė Lietuvos lakunai savo lėktuve. Ar visos kopijos pasiekė adresatus, dar nėra žinių. "Naujienos" tuo būdu yra pirmas lietuvių dienraštis, kuris lėktuvo buvo pervežtas per Atlantiką. Jokio kito laikraščio lakunai su savim nesivežė.

Visa Lietuva su didžiausiu susidomėjimu sekė Dariaus-Girėno skridimą. Didžiausia kauniečių minia susirinko sekma dieny laukti aerodrome atskrendančių lakunų. Laukė visą naktį, neturėdami apie lakunus jokių žinių. Tik ant rytojaus, pirmadienį, liepos 17 d., po piet sužinojo apie išistikusią baisią nelaimę. (Chicagiečiai apie ją sužinojo pirmadienio rytą, bet reikia atsižvelgti į didelį skirtumą laike: kai Lietuvoje buvo jau po piet, tai Chicagijoje buvo dar tik ankstyvas rytas).

Ką praneša Lietuvos laikraščių žinios

Lietuvos laikraščių gautos žinios, taipgi Europos telegrafo agentūrų žinios mažai kuo skiriasi nuo Amerikoje gautų telegrafinių žinių. Tik daug plačiau aprašoma paskesni įvykiai, kaip lakunai surasti ir patį nelaimės vietą. Manoma, kad tos žinios gali būti įdomios, todėl jas čia paduodame išsiai.

"Lietuvos Aidas" liepos 18 d. apie nelaimę rašo:

"Visa Lietuva dar vakar nekantraudama laukė atskrendančių į Kauną pirmųjų mūsų transatlantinčių lakunų—kpt. Stepono Dariaus ir Stasio-Tamo Girėno. Jiedu buvo savo Lituanica lėktuvu atkakliai, drąsiai, tikrai didvyriškai iš pat New Yorko be sustojimo tiesiog Lietuvos beskrendę. Jau buvo per audras, per tirštą miglą ir debesį praskynę kelią per didįjį Atlanto vandenyną. Jau buvo daugiau kaip trisdešimt septynias valandas be sustojimo skridę ir laimingai nugalėję įvairias



Chicagai ir aplinkiniams federais oro biuras šiai dienai pranešė:

Veikiausia lietus; galbut biskų vėsiu.

Saulė teka 5:42, leidžiasi 8:10.

stichijos kliūtis ore ir tebuvo likę tikslai apie trejetas valandų kelio iki Kauno. Jau buvo laimingai atlikę daugiau kaip dešimtą dalį viso savo kelio—apie 8,000 kilometrų. Buvo jau šiaups Berlyno, nesu- sigrūdę to milijoninio miesto šviesų milžiniška pašvaiste, be abejo, tamsią audringą naktį viliojusią po tokios nežmoniškos kelionės nutupę valandėlei atsikvėpti į erdvę ir patogų, tą naktį budėjusį vietos aerodromą, kur buvo nusileidęs ir pirmą jų skridęs amerikietis Post, ir vis dėlto nenusileido nei čia. Jų tikslas buvo—be sustojimo iki Kauno, o džiaugsmas, pajutus jau taip netoli tesant brangią ir be galo pasiilgtą tėvynės žemę, bus buvęs nustelbęs jų nuovargį ir, gal but, net sumažinęs jų atsargumą. Tačiau—tą nesuvaldomą džiaugsmą ir tikrai karžygišką mūsų brangių lakunų žygį, staiga pakirto netikėta katastrofa. Vos apie 600 kilometrų nuo mylimos tėvynės sienos susmego jų Lituanica dar svetimos žemės ažuolynelyje mažan kalnelį ir po savo skeveldromis palaidojo narsiuosius Atlanto nugalėtojus...

Pirma žinia apie baisią nelaimę pasiekė Kauną pirmadienį, 13:15 val.

Kaunas, VII-17. Elta. 1 val. 15 min. popiet "Eltos" korespondentas Berlyne pranešė, kad Berlyne plačiai pasklido žinia, kad netoli Soldino, Bandenburgo provincijoje (apie 120 kilometrų nuo Berlyno), nukrito lėktuvas, kurį vokiečių oro policija spėja esant "Lituanica".

"Elta" žinią priėmė su dideliais rezervais, ir "Eltos" korespondentas tučtuojau išvyko į vietą iširti dalyko. Jis iš Berlyno išvyko 1 val. 30 min.

Tuo po to viena vokiečių radio stotis pranešė apie "Lituanicos" nukritimą kaip apie faktą. Kiek vėliau kelis extra komunikatus tuo pačiu reikalu išleido Wolfo telegramų agentūra. Tie komunikatai buvo pakartoti Reuterio savo reguliariorio radio tarnyboje.

3 val. 25 min. vokiečių atstovybė Kaune, gavusi komunikatą iš vokiečių užsienių reikalų ministerijos, "Eltai" pranešė, kad lakunai, Darius ir Girėnas, naktį iš liepos 16 d. ir 17 d. 12 val. 30 min. miške netoli Soldino (Brandenburgo provincija) nukrito ir mirtinai užsimušė. Lėktuvas sunaikintas.

Ta proga vokiečių atstovybė pareiškė nuosirdžią užuojautą dėl didvyriškos lietuvių lakunų mirties.

3 val. 40 min. "Elta" susisie- kė su Rosenthalio pašto agen- tūra, kuri yra artimiausia prie nelaimės vietos, kurioje žuvo mūsų lakunai. Iš čia sužinota,

kad 10 kilometrų nuo Soldino, visai arti Rosenthalio, miške anksti rytą buvo surasti du ne- gyvi lakunai per mišką einan- čių gyventojų. Nelaimė įvy- kusi apie 12 val. 30 min. naktį. Gyventojai apie įvykį tuoj prane- šę policijai. Lėktuvas miške sulaukęs ketelį medžių ir įsmi- gęs į žemę. Apylinkės gyven- tojai taip pat praneša, kad nak- tį jie girdėję užėjusį, bet nežino- ję, ką tai reiškia. Pradžioje buvo spėjama, kad lėktuve yra dar vienas asmuo, bet galuti- nai buvo nustatyta, kad iš viso buvo tik du asmenys. Abiejų lakunų kunai labai sužaloti. Į vietą jau yra atvykęs Landsber- go valstybės gynėjas ir pra- vėda kvotą dėl įvykusios nelai- mės. Apie įvykį jau yra pain- formuota iš vietos ir Lietuvos pasiuntinybė Berlyne.

Ministeris pirmininkas mūsų atstovybei Berlyne ir "Eltos" korespondentui įsakė parupin- ti karstus ir lakunų liekanas ir sudužusį lėktuvą atskiru va- gonu pargabenti į Lietuvą. Lai- dotuvės bus surengtos valsty- bės lėšomis.

Visoms valstybės įstaigoms pranešta gedulo ženklais nūleisti vėliavas iki pusiau stiebo.

Pirmas tiesioginis pranešimas iš pačios nelaimės vietos

Kaunas, VII. 17. Elta. Teko patirti, kad Aero Klubo atsto- vai, av. kap. Morkus ir inž. Bu- lota, liepos 17 d. ir 17 val. 45 min. išvyko traukiniu į Soldiną, kur rūpinis kartu su Lietuvos atstovybės Berlyne nariais di- dvyrių lakunų palaikų ir lėktu- vo liekanų pargabenu į Lie- tuvą. Aero Klubas susitarė su Derulfto bendrove, kuri suti- ko žuvusiųjų "Lituanicos" did- vyrių palaikus ir lėktuvo lie- kanas pargabenti trimotoriniu lėktuvu iš Stettino į Kauną.

Nelaimės vietoj

6 val. po piet iš Kudhano prie Soldino "Eltos" korespon- dentas perdavė šitokį praneši- mą: "Ažuolynelyje, ant mažo kalnelio vandenyno nugalėtojai, abu lietuvių lakunai, Darius ir Girėnas, atrado mirtį. Jų lėk- tuvas yra visiškai sutriuškintas. Abu mirusieji karžygiškai gul- ti drauge ant žemės skeveld- rų pridengti. Didelė minia yra apsupusi nelaimės vietą. Civili- ni ir oro policija saugoja mi- rusiuosius ir puikias oranžinės spalvos lėktuvo liekanas. Kvota- jai jau yra pradėta. Kvota ve- da specialio komisija, susidedanti iš oberlandjaegermeisterio Kreu- zerio, landjaegerio Schroeder ir oberlandjaegerio Kube. Kvota oficiali ir nutodugni. Aš esu vienintelis dalyvis lietuvis. Daug reporterių ir fotografų atvyko iš Berlyno.

Mirusieji dabar guli nuoša- liau. Girėnas net laiko rankų prie veido, kaip tikras lakunas. Jie įtraukiami iš skeveldrų, su- tvarkomi ir apdengiami. Šalia guli išsiskleidę žemėlapiai, važ- ta, kurią nelaimės išistikusieji vežė savo tėvynėn. Žemėlapiu- se matyti tiesi linija į Kauną. Jie teisingai laikė šitos lini- jos. Jie nusileido gal but dėl to, kad jie neturėjo daugiau benzino.

Kvotos komisija pasiėmė žemėlapius. Kunai bus netrukus nugalėti į Soldino ligoninę ar- ba lavoninę. Kvotos komisija



Daniel J. Tobin iš Indianapo- lis, sekretorius Internatio- nal Brotherhood of Teamsters ir vice-prezidentas Amerikos Darbo Federacijos, kuris tapo paskirtas vesti federalinius viešuosius darbus Chicagos ir centralinių vakarų distrikte.

laiklia Lietuvos pasiuntinybės Berlyne nurodymų".

Nukirsti medžiai ir gili duo- bė žemėje rodo, kad transat- lantinės lėktuvas "Lituanica" atsimušė su nepaprastai smar- kiu impetu. Didžiosios lėktu- vo geležinės štangos sulankstos. Motoras gulėjo už kelių metrų nuo lėktuvo skeveldrų, kas rodo, kad kritimas buvo ne- paprastai smarkus. Prie katastro- fos vietos žmonių minios.

Kalbantis su "Eltos" kores- pondentu telefonu jis žodžiu dar davė kai kurių papildomų paaiškinimų. Dėl katastrofos priežasties spėjama, kad laku- nai ieškoję vietos nusileisti ir per tirštą rūką mišką palaikę lygumą. Besileisdami jie visu smarkumu užkludę medžius, taip kad krisdamos lėktuvas tris didokas pušis nukirto.

Nors bendrai manoma, kad katastrofa įvyko apie 12 val. 30 min., tačiau su visišku tik- rumu nustatyti valandą nėra jokio galimumo ir todėl galimas 1—2 valandų svyravimas. Nors kritimo smarkumas buvo nepa- prastai didelis, tačiau vis dėlto kai kurie gana įautrus dalykai išliko sveiki, pav. Dariaus spe- cialus lakuno laikrodžio ejo, elek- tros kišeninės baterijos degė. Kita vertus, rastos prie lakunų medalis buvo visiškai sulanks- tytas.

Lakunų kunai sužaloti

Lakunų kunai labai smarkiai sužaloti, sanariai sulaužyti. Tuo būdu manoma, kad jų mirtis buvo staigi. "Trečiojo" lakuno versija buvo kilusi pradžioje dėl to, kad sulamdyti lakunų kunai gulėjo po lėktuvo skeveld- romis ir iš paviršiaus žiūrint galėjo atrodyti, kad esama tri- jų žmonių. Tačiau ištraukus iš po skeveldrų kunus, paaiš- kėjo, kad buta tiksliai dviejų. Lėktuvo liekanos yra saugojamos darbo kuopų narių. Apsa- rga yra dabar dar labiau sustip- rinta, kadangi buvo pastebėtas noras grobstyti suvenyrus. Lėk- tuvo liekanos bus atgabentos į Kauną traukiniu. Paštą, kurį žuvusieji lakunai vežė, atveš į Kauną ministeris p. Šaulys.

(Bus daugiau)

Anglija vėl suėmė Indijos nacionalistų vadą M. Gandhi

Suimtas už ruošinasi pradėti individualio civilio priešini- mos kampaniją

AHMADABAD, Indijoj, 1. 31. —Indijos nacionalistų vadas Ma- hatma Gandhi, kuris ruošėsi pradėti naują individualio civilio priešinimos kampaniją, ir jo žmona tapo šandie areštuoti. Besirengdamas šiai kampani- jai, kuri turėjo užimti vietą masinės kampanijos už Indijos ne- priklausomybę, jis pirmiausia paleido savo šalininkų kolegiją.

Taip pat tapo areštuoti 32 jo šalininkai, kurie kartu su juo rengėsi maršuoti į Indijos kaimus ir kvieisti gyventojus daly- vauti naujajame Gandhi judė- jime.

Traukiamas teisman buvęs išdo sekretorius O. Mills

Jis neišskolektavęs taksų iš tur- tingo Louisville degindario

LOUISVILLE, Ky., 1. 31. — Buvęs vidaus pajamų departa- mento darbininkas užvedė bylą federaliniame teisme, reikalau- damas \$1,318,000 iš buvusio iš- do sekretoriaus Ogden Mills, Robert H. Lucas ir keturių fe- deralinių viršininkų, kaltindam- jas juos neišskolektavimu paja- mų taksų.

Kaltinama, kad turtingas Louisville degindaris William F. Knebelkamp neįrašė vieno milijono dol. pajamų iš nelega- liškai parduotos degtinės 1920 m., o federaliniai viršininkai nevertė jį užmokėti taksus, kaip to reikalauja įstatymai.

Mattern atskrido į New Yorką

NEW YORK, 1. 31. — Laku- nas James Mattern, kuris skris- damas apie pasaulį susidaužė Sibiro tundrose, šandie skoni- linto lėktuvu atskrido į New Yorką. Jį pasitiko būrelis jo draugų.

Kalbėdamas dėl nelaimės, jis pareiškė, jo nuomone, jis susi- daužė dėl Rusijos aliejiaus, ku- ris nebuvę pritaikytas jo moto- rui ir kurio jis prisipylė Cha- barovske.

LOS ANGELES, Cal., 1. 30. Jau šešta diena kaip Californi- ją kankina dideli karščiai, ku- rie buvo pasiekę 112 laipsnių. Daug žmonių mirė ir susirgo nuo karščių, o ir visi kiti ne- turi kur dėtis nuo jų. Kaimy- niniai miestai ėmė protestuoti prieš Los Angeles, kad jis tem- peratūrą skelbia sulig termome- tro, kuris yra 18-tam augšte, federalinio trobėsio, pavėsyje, todėl rodo, kad temperatūra Los Angeles esanti buk daug žemesnė, negu kituose apielin- kiniuose miestuose.

LONDONAS, 1. 31. —Paskelb- ta, kad 4,000 Anglijos kareivių rengiasi žygiui prieš sukilėlius palei šiaurvakarinę Indijos sieną.

22,000 žmonių New Yorko socialistų piknike

NEW YORK, 1. 31. — Vakar Ulmer parke, Brooklyne, įvyko milžiniškas socialistų piknikas, kuriame dalyvavo virš 22,000 žmonių.

Vyriausiu kalbėtoju buvo Charles Solomon, socialistų kan- didatas į New Yorko mērus, kurio kalba pradėjo socialistų rinkiminę kampaniją. Piknikas praėjo su nepa- prastu entuziazmu.

\$4,276,800,000 i metus apsiginklavinimui

PILSEN, Čechoslovakijoje, 1. 31. —Šis miestas yra pagarsėjęs ne tik alumi, bet ir didelėmis amunicijos ir ginklų dirbtuvė- mis. Čia yra garsiosios Skoda amunicijos dirbtuvės.

Nors dabar pasaulį siaučia didelė depresija, bet amunicijos dirbtuvės tos depresijos nejuo- čia. Tautų sąjungos apskaičia- vimu, visas pasaulis 1930 m. apsiginklavinimui išleido \$4,276, 800,000. Tai yra milžiniška su- ma. Didelė jos dalis nuėjo ka- riuomenės ir laivyno išlaikymui, bet kartu didelė jos dalis teko ir amunicijos fabrikantams.

Be to į tautų sąjungos sumą nėra įskaityti karo laivai ir lėktuvai. Taipgi reikia neu- miršti, kad tarp valstybių eina didelis ginklų šmugelis. Ginklai tankiausia buna šmugelijuojami kaip "geležis" ar "pianai" ir tie ginklai niekad į abelną gink- lavimos išlaidų apskaičiavimą nepatenka.

Todel tai amunicijos dirbtuvės depresijos visai nejuočia.

Japonai veržiasi toliau į Chiniją

PEIPING, Chinijoje, 1. 31. — Manchukuo kareiviai, koman- duojami japonų, pradėjo puol- mą Dolor Nor, kad išvyti iš ten gen. Cheng kareivius ir pa- tiems pasigriebti to "krikščio- nių generolo" valdomą Chinijos provinciją.

4 žmonės sudegė automobily

WARREN, O., 1. 31. — Du vyrai ir dvi moterys sudegė automobily, kai jų automobilis ties Vienna susidūrė su troku ir abu, kaip automobilis, taip ir trokas, užsidegė.

ALBANY, N. Y., 1. 31. —Są- ryšy su išvogimu John J. O'Connell tapo areštuoti trys žmonės. O'Connell tapo palivo- suotas vakar sumokėjęs \$40, 000 išpirkimo.

SIUNČIAME PINIGUS LIETUVON

Tiktai Doleriais

Siunčiant mažiau, kaip \$100.00 nereikia jokių affidavitų. Siunčiant daugiau kaip \$100.00, reikės pažymėti prie- žastį dėl kurios pinigai siunčiami.

Naujienų ofisas atdaras nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. Nedėldieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST. Tel. Canal 8500

Darbininkai laimėjo kovą su plieno pra- monės kodeksu

Plieno trustas buvo priverstas atsiimti iš savo kodekso nuo- status prieš darbininkų uni- jas

WASHINGTON, liepos 31. — Organizuoti darbininkai, pade- dami industrinės administraci- jos, laimėjo reikšmingą perga- lę ant plieno trusto už darbinin- kų teisę kolektyviai tartis su samdytojais.

Plieno trustas į savo kodeksą buvo įrašęs, kad plieno indus- trija pasilaikys kompanijų uni- jas ir tik su jomis tarsis.

Tokiam nuostatui pasiprieši- no unijų atstovai. Pasiprieši- nimą pareiškė ir industrinis ad- ministratorius Johnson, nes in- dustrinis aktas aiškiai pasisako prieš kompanijų unijas ir pri- pažysta darbininkams teisę or- ganizuotis į nepriklausomas darbininkų unijas.

Po to plieno trusto atstovai atsiėmė tą dalį kodekso, kur kalbama apie derybas su kom- panijų unijomis. Tačiau plieno trusto atstovas Lamont pareiškė, kad nors jie ir išbraukia tą nuostatą, jų nusistatymas lin- kur unijų neperšimaino ir jie toliau palaikys tuos pačius san- tikius su darbininkais, kokie yra plieno industrijoje dabar, t. y. jie ir toliau nepripažins darbininkų unijų.

Sankrovose bus lai- kinai 48 val. darbo savaitė

WASHINGTON, 1. 31. —Iš- klausius mažųjų sankroviniųkų nusiskundimų, kad jie jokių bu- du neišsigali įvesti 40 val. dar- bo savaitę, industrinė adminis- tracija sutiko laikinai smulkme- niškoms sankrovoms pritaikinti 48 val. darbo savaitę. Bet jos vistiek turi mokėti minimum \$12-\$15 savaitinę algą.

Patvarkymas yra tik laikinis iki bus paruoštas pastovus ko- deksas sankrovoms.

30 žmonių žuvo eks- plozijoje Čechijos hotelyje

BRUNN, Čechoslovakijoje, 1. 31. —Del nežinomos priežasties kilusi eksplozija suardė visą Europą toliu apatinį augštą ir priekį, palaidodama po griu- vėsiais desėtkus žmonių. Ma- noma, kad nelaimėj žuvo apie 30 žmonių.

Trys lavonai jau atkasti, 20 rasta sužeisti. Pasigendama dar 40 žmonių, kurie galbut žu- vė.

KORESPONDENCIJOS

Kenosha, Wis.

Lietuvių Dienos išpuodijai

Liepos 16 d. su draugais J. Kaspūčiu, J. Kasparu, F. Jan-
kauku ir dar vienu kenoshie-
čiu nuvykau į Chicago, kad
dalyvauti Lietuvių Dienoje.
Pirmiausiai sustojome pas p.
Jankausko seserį. Ten mus
gražiai pavaišino. Pasistipri-
nė, visi ištraukėme į Pasauli-
nę Parodą.

Apie 10 val. ryto buvome
vietoje. Prie vartų jau stovė-
jo vienas vyras ir pardavinėjo
programas. Nusipirkome pro-
gramas ir dar paklausėme,
kur galima gauti ženkliu.
Atsakė, kad dar ženklių ne-
pristatė.

Aikštėje, kur turėjo įvykti
Lietuvių Dienos programos,
žmonių dar visai mažai tebu-
vo susirinkę. Todėl nutarė-
me pasivaikščioti po parodą ir
pasidairyti. Bevaikščiūdami
sutikome ir kelis racinčius,
butent, p. M. Kasparaitį, G.
Kapočių ir kitus. Visi kartu
apžiūrėjome kelias įdomesnes
vietas, o paskui grįžome atgal.
Buvo apie 1 val. po pietų.
Žmonių jau buvo prisirinkę la-
bai daug, tačiau šlaip taip su-
sirašome sau vietą atsisėsti.
Programas turėjo prasidėti 2
val., bet jis prasidėjo su mažu
susivėlavimu.

Štai pasigirsta pranešimas,
kad visi tie, kurie neturi nu-
sipirktų ženklių, privalo ap-
leisti savo sėdynes ir eiti į pat-
galą. Na, galvoju sau, ir man
bus nekokie pyragai. Ženkli-
o neturiu ir nežinau kur jį
nupirkti. Pagalios, pasiro-
dė vyras su ženkliu. Tuoj
pradėjome pirkti, — kas už
25 centus, o kas ir už pusdole-
lerį.

Vėl pasigirdo balsas, kad ne-
turintys ženklių aplieistų sė-
dynes. Šį kartą pagumota ir
su policija. Na, manau sau,
kas čia per šposai. Kai kur-
ie, matomai, pabugo policijos
ir atsikėlė. Tačiau daugelis
gricžtai atsakė tai padaryti.
Vienas kitas pastebėjo: girdi,
nesikelsiu tol, kol policija ne-
įsprašys.

Apie patį programą nieko
nerašysiu, kadangi jau kiti ta-
tai padarė. Mano manymu,
jis buvo įvairus ir, galima sa-
kyti, geras.

Tačiau bendrai vieną kitą
pastabą neiškenčiu nepada-
ręs. Pirmoje vietoje labai
keistai atrodė, kad nesimatė
Lietuvos vėliavos. Tai dide-
lis rengėjų apsileidimas. Ki-
tas dalykas — tai tvarkos sto-
ka. Buvo palikti protarpiai,
kad galėtų publika praieiti.
Bet ten susigrūdę žmonės ir
toku būdu sėdintiems užsto-
jo estrada. Daryk ką nori, o
nieko nesimato, kas dedasi ant
estrados. Ypač pasirodė ne-
tvarkingos kai kurios storos
moterėlės, — jos visai nesi-
skaitė su kitų teisėmis. Stovi
sau ir nieko nepaiso. Žino-
ma, prie tokių aplinkybių ir
kitiems nieko daugiau nebeli-
ko daryti, kaip tik sustoti.

Dalinai čia gal kaltė ir ve-
dėjo, kuris nei karto nepapra-
šė publikos susėsti. Tačiau
jis kvietė atvykti gen. Balbo
ir kitus. Ir štai kai pradėjo
važiuoti italų lakunai, tai kai
kurie jiems ėmė katutes ploti,
nežiurint to, kad programos
jau buvo prasidėjęs. Tai bu-
vo tikrai juokinga. Su tuo
puošniu italų lakunų paradu
juk mes nieko bendro neturė-
jome.

Kai dėl vedėjo, tai jam rei-
kia atiduoti kreditą už tai, kad
jis aiškiai kalbėjo. Kiekvie-
ną jo žodį buvo galima gerai
girdėti. Nepatiko man tik jo
nuolatinis raginimas, kad pu-
blika tam ar kitam daugiau
plotų. Kodėl jis su visais savo
komitetais nepaplojo publikai,

kurios tiek daug atsilankė?

Programas pasibaigė apie
5:30 val. po pietų. Ir štai po
to pradėjo lyti. Tur, but,
Lietuvos dievaitis užsirusino,
kad mes garbiname svetimus
dievus, — visokius Balbo.

Kai nustojo lyti, tai mes
pradėjome galvoti apie tai,
kur būtų galima užsikęsti.
Parodos trobesiuose buvo la-
bai daug žmonių prisikimšę ir
ilgiau nebesinorėjo ten pasi-
likti. Nutarėme klampoti į
ukrainiečių paviljoną. Kad-
dangi dar visur buvo vandens
latakai ir eiti reikėjo itin at-
sargiai, tai tik už valandos
laiko dasigavome ligi tos vie-
tos. Pirmiausiai užsisakėme
barščų ir juodos duonos, o pa-
skui jau kavos ir pajaus. Pas-
stiprinę, vėl pradėjome apžiū-
rinėti parodą.

Buvo jau 10 val. vakaro, kai
nutarėme aplieisti parodą ir
vykti atgal į savo tėvynę Ke-
noshą. Išvažiavę iš Chicago
dar sustojame pasistiprinti.
Mat, drg. Kasparas turėjo au-
tę užkandžių, o drg. Jankaus-
kas nupirko šalto gėrimo. Ke-
nosha pasiekėme apie dvylik-
tą valandą. Čia, žinoma, pa-
spaudę vieni kitiems rankas
išsiskyrėme.

Lakunų žuvimo atgarsiai

Vietos anglų laikraštyje pa-
stebėjau, jog liepos 23 d. šv.
Petro Lietuvių bažnyčioje bus
laikomos pamaldos už lietu-
vių lakunus, — kap. Darių ir
S. Girėną. Nors su bažnyčia
aš jau senai nieko bendro ne-
turiu, bet smalsumas ir mane
pagundė eiti ir pažiūrėti, kas
ten bus daroma.

Dalyvavo net keturi kuni-
gai. Žinoma, buvo daug mal-
dų. Vienas lenkų kunigas pa-
sakė angliškai gana gražų pa-
mokslą, — išgyrė žuvusius di-
dvyrius. Iš bažnyčios žmo-
nės, kurių buvo susirinkę apie
du šimtai, traukė į svetainę.
Suprantama, neatsilikau nei
aš.

Vietos klebonas kun. Urbo-
navičius pirmiausiai paprašė
publikos, kad neplotų, kadan-
gi tai yra gedulingas susirin-
kimas. Tačiau vos pasirodė
Amerikos ir Lietuvos vėliavos,
kaip pradėjo žmonės ploti. Tai
buvo nei šis nei tas.

Štai klebonas pristato kal-
bėti šimutį, "Draugo" redak-
torių. Man bent šimtis pa-
darė visai nekokį įspūdį. At-
rodė jis kaip tikras kunigas,
— truko tik sutonos. Girtis
irgi labai mėgsta. Girdi, kap.
Darius pas jį atvykęs paklau-
sti patarimo. Jis pasakė
maždaug taip: esą, aš neturiu
nei pinigų nei tinkamo lėktu-
vo, bet noriu skristi į Lietuvą.
Kas man daryti?

Šimutis čia išdidžiai parei-
škė, jog jis tuoj atskrieips į
visuomenę, o labiausiai į ku-
nigus, ir tuoj tapo pradėtas
darbas. Jis dar buvęs susi-
dariusio komiteto išdininkas
ir todėl gerai žinąs, kokią kas
aukavęs.

Žinoma, neužmiršo pasa-
kyti, jog be Dievo pagalbos
nieko negalima atsiekti. Pa-
reiskė dar, jog žinąs vieną
jauną septyniolikos metų vai-
kiną, kuris yra pasiryžęs nu-
skristi į Lietuvą.

Kun. Urbanavičius irgi pa-
sakė kalbą. Esą, mums nėra
tikrai žinoma, kas buvo kap.
Darius ir lakunas Girėnas, to-
dėl mes turime už juos mels-
tis. Jie, girdi, norėjo nuskris-
ti į Lietuvą ir tuo būdu išgar-
sinti Lietuvą ir patys save. Ta-
čiau tai nepasisekė.

Pasakė dar, kad dalyvavęs
aeroplano krikštynose. Kai
krikštynas atlikęs kun. Kru-
šas, tai jis tikrai manęs, jog
musų didvyriai nuskris į Lie-
tuvą. Kap. Dariaus motina
dar sumušusi į lėktuvą šam-
pano butelį. Tai sudarė įspū-
dį, kad lėktuvas iškilis į pa-
danges, kaip aras, ir nuskris
į tėvynę. Tačiau kitaip išėjo.

Paskui dar ragino visus
meltis ir pastebėjo, jog lie-
tuvų lakunai dabar ant am-
žių pasiliks žmonių atminty-
je. Esą, jeigu jie būtų nuskris-
dę ir atsiekę savo tikslą, tai
už kelių metų jie būtų buvę
užmiršti taip, kaip Lindbergh.

Kai prakalbos pasibaigė, tai
kun. Urbanavičius priėjo prie
manęs ir pasisveikino. Paskui,
kai pradėjome kalbėtis apie
lakunus, jis rusiškai man pa-
stebėjo: "bez Boga ni do po-
roga." Atsakiau, kad ir be to
galima. Priegtam dar pridū-
riau, jog čia buvo gera proga
parinkti aukų. Štai chigagie-
čiai jau sukėlė pustrėčio šim-
to dolerių paminklo statymui.
Kodėl tad čia nebuvo galima
padaryti pradžių?

Kunigas atsakė, jog nepa-
ranku tai buvo daryti, kad-
dangi čia nėra jokio komite-
to. Paskui būtų galėję kilti ne-
susipratimai.

Jeigu taip, pareiškiau aš,
būtų gerai lakunų vardu pa-
vadinti mokyklą. Kunigas su-
tikio, jog tai neblogas sumany-
mas.

Bendrai imant, turiu pasa-
kyti, jog kun. Urbanavičius
yra gana inteligentiškas žmo-
gus. Tik nežinau kodėl musų
parapijonai labai jau pripra-
tę kunigais mainykauti. Bet
tai, žinoma, jų biznis, kuris
man neprivalo apėiti.

Kai viskas pasibaigė, tai p.
F. Stonkus pasisulė parvėžti
mane namo. Žinoma, aš pa-
kvietimą priėmiau ir tariau a-
čiu už pavežėjimą.

—o—

Kurjozas.

Visokių keistenybių pasitai-
ko šiame gyvenime. Štai prieš

kiek laiko vienas Buffalo len-
kų kunigas sumanė išaiškinti
nemirtingą žmogaus dušą,
išaiškino ją taip, kad ir gy-
vuliai turi dušas. Tačiau
tarp žmogaus ir gyvulio du-
šos skirtumas pasireiškia
štai kame: kai gyvulys aplei-
džia šį pasaulį, tai ir jo du-
šia miršta, o kai žmogus ke-
liauja anapus grąbo, tai jo
duša pasilieka nemari.

Taip, taip, — kokių tik da-
lykų neprasimanoma, kad ir
iš dušių būtų galima biznis
daryti.

—C. K. Braze.

HIPNOTIZMAS

(Iš M. Zoščenkos)

Galui, draugai, su pasididžia-
vimu pasakyti: per visą savo
gyvenimą nei vieno daktaro
neužmašau. Dagi su kumščia
neužvažiavau.

Su vienu daktaru, iš tiesų,
teko susikabinti, bet, išėmus
karštą diskusiją su mosavimu
įvairiais daiktais, nieko tokio
virsgamtisko neatsitiko. Pirštu
jį, nuplikusį veidą, nepaliedžiau,
nors, tiesą sakant, rankos jau
labai niežėjo. Tik susipratimas
mane sulaukė, o jeigu ne, tai,
kaip mane gyvą matote, bu-
čiau jam šonus išlyginęs.

Tas pilnas susipratimas ne-
leido man ir jo medicinišką
žmoną paliesti.

O jis mane, vyručiai, be jo-
kio takto iš priimamojo kam-
bario lauk stumė. Ir rėkė dar,
cholera, kad buk aš jai į šoną
penkis pirštus įspaudęs. O to-
kią boba, vyručiai, reikia pa-
mokyti, nes ji kitaip raita pra-
dės tavimf joti.

O atvykau aš pas tą mediką
neatidėliojamam reikalui. Hipno-
zui — sugestijai, Paprašiau jo
įkalbėti, kad daugiau aš nen-
rėčiau rukti. Pas mane atsi-
rado tiesiog neįmanomas noras:
rukau kiekvieną minutę ir vis
mažai. O pinigų lyg vištos pri-
spiaudė, ir liežuvis tinsta.

Tai gi nuvykau aš pas tą me-
diką ir pradėjau jam aiškinti.
Jis sako:

—Tatai, sako, galima pada-
ryti dviem sąskaitom.

Pasodino jis mane į krėslą,
liepė iš kišenės ištraukti ma-
chorką ir pradėjo prieš mano
murzą rankomis mosiguoti bei
kažkokius žodžius šnibždėti.

Ir staiga man, iš tiesų, pasi-
darė silpna. Užmerkiau aš akis
ir bandau apie nieką negalvoti.
Tik galvon vis skverbiasi min-
tis, — kad tik ant stalo neuž-
mirščiau machorkos.

O tuo tarpu daktaras sako:
—Baigta. Įkalbėjau tau, kas
reikia. Gydomo seansas užbaig-
tas.

—Na, — sakau, — labai
ačiū!

Ištraukiau pinigus, sumokė-
jau jam ir pradėjau eiti namo.
Laptais belipant, kažkoks ne-
rimas ėmė mane kamuoti.

—Broliukai, galvoju, kiek gi
aš tam velniui, duk Dieve
man prisiminti, pinigų sumo-
kėjau?

Ir atsimenu — pinigėje tu-
rėjau rublį, o priegtam dar tri-
jų ir penkių rublių banknotą.
Išlėmiau pinigėnę, — žiuriu,
rublis ir trijų rublių bankno-
tas vietoje, o penkinės tarsi nei-
būti nebuvo.

—Prieteliai mano, galvoju sau,
per klaidą aš jam į ranką įs-
paudžiau stambesnę pinigą, kad
jis pirm laiko kojas pakraty-
tų."

Dasigavau ligi namų ir be-
veik verkėti norisi — tiek jau
gaila man tos penkinės.
Nami žmona man sako:

—Na, sako, naujos rūšies
gydymo užsimanei? Tad dabar
ir atsileisk. Įkalbėjo, sako, tau
velnio medikas vietoje rublio
penkinę paduoti, o tu pasiren-
gęs patarnauti. Geriau jau,
sako, tu butumei po senovei
rūkęs, vietoje įvaistyti penki-
nes daktarams.

Man tarsi visas reikalas pa-
sidarė aiškus.

"O juk tiesa, manau sau, tas
velnias įkalbėjo. Tai štai ko-
paukiau stambesnę pinigą, kad
jis pirm laiko kojas pakraty-
tų."

Tuoį apsiirengiau, kol karštis
nepaėjo, ir dui pas jį.

—Fiziškai liesti, — sakau,—
aš tavęs neliesiu. Susipratimas
man neleidžia daktarus liesti,

bet tai visai netaktiškas daly-
kas įkalbėti tokias idėjas.

Jis lyg nusigando ir pradėjo
trauktis atbulas.

Aš sakau:

—Dabar, sakau, traukiesi at-
bulas, kaip vėžys, o pirma apie
ką galvojai? Irgi, sakau, prak-
tika!

Man daktarą bekamantinė-
jant, iš kažkur atsirado medi-
ciniška žmona. Čia aš su ja ir
susikibau. O mediką aš dagi
pirštu nepaliedžiau. Susipratimas
neleidžia man juos mušti. Pa-
liesi juos, tai paskui ir pradės
tave po teismus tasyti.

O rukti aš, iš tiesų, palio-
viau. Įkalbėjo visgi, plikas vel-
nias! —K.

Antras "Naujienu"

PIKNIKAS

Rugpiučio-August 13, 1933

"Birutės" Darže,

79th ir Archer Ave.

Programas bus įvairus ir įdomus.

Tėmykite pranešimus.

Speciale Vasarinė Ekskursija

LAIVU "COLUMBUS"

Kurią lydės pagarsėjęs kelionių ekspertas C. KOBELT

Laivas išplauks iš New Yorko

RUGPIUČIO-AUGUST 19 d., 1933

"Columbus" yra labai puikus, moderniškąs, didelis 32000 tonų laivas, pabuda-
votas tikrai keletą metų atgal.

Apie komfortą ir patarnavimą kalba kiekvienas kuris šiuo laivu keliavo Lie-
tuvon. O maistas, tai kuoskaniausias Jums ne tik bus patogų keliauti, bet
ir linksma, nes galėsite pasižioti, pažaisiti ir pamatyti geriausius krutamus pa-
veikslus. Kiekviena minutė jūsų kelionės bus praleista smagiai ir jus ne nepaju-
site kaip atvažiuosite į Lietuvą.

LAIVAKORTES IKI KLAIPEDAI

I vieną pusę \$97.00 I abi puses \$160.50

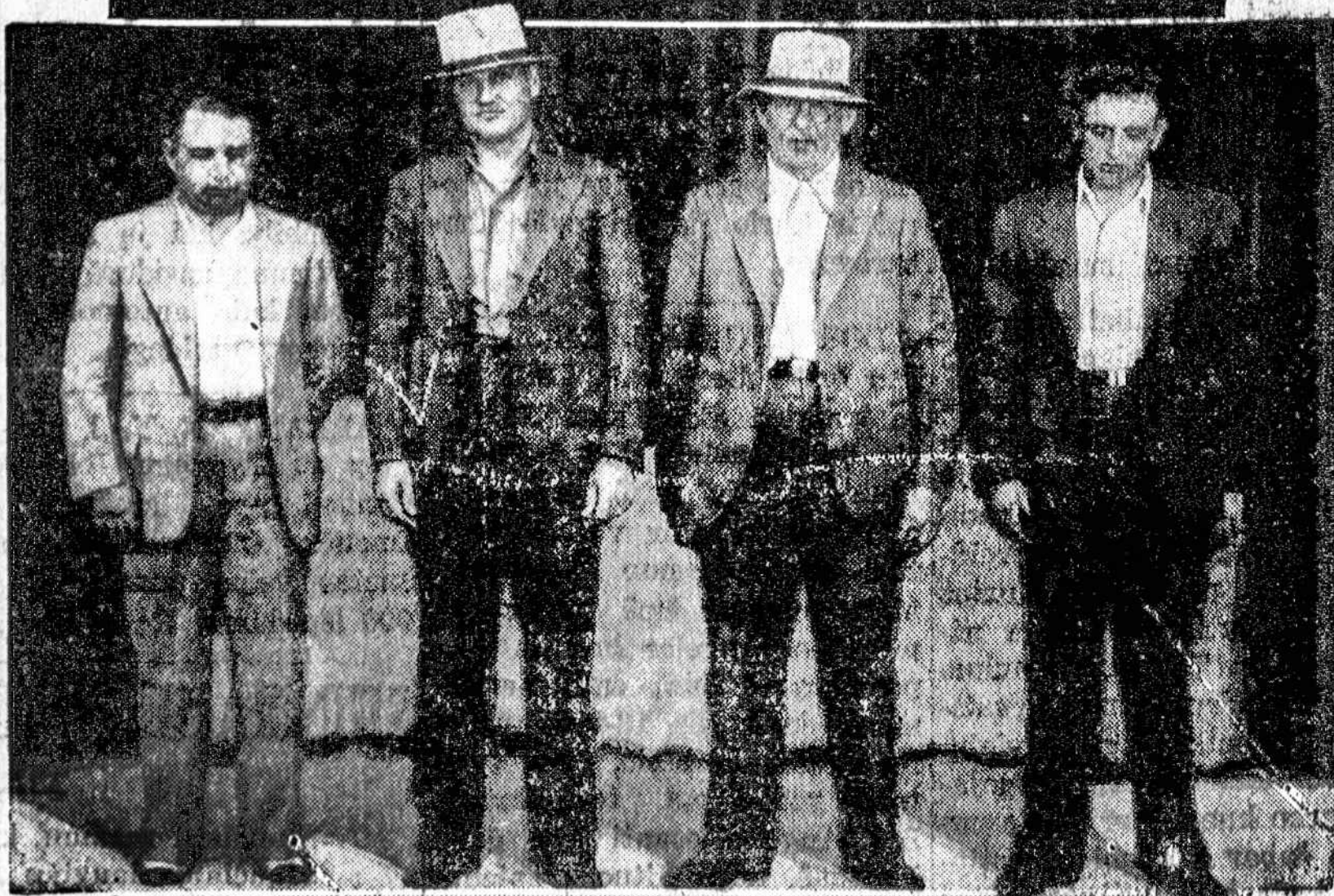
Valdžios takso atskirai \$5.00

Parupiname dokumentus ir išrengiame kelionę. Kreipkitės tuojau

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

Tel. Canal 8500



Stipriausias šiuo laiku Chicagoje gansterių šalkos, Touhy, kuri operuoja šiaurvakarinį miesto
daly, vadai, kurie buvo areštuoti ieškant Factor žmogvagių. Kad jie išvogė Factorį, liko ne-
įrodyta, bet jie dabar yra kaltinami dėl išvogimo turtingo St. Paul, Minn., bravarninko
Hamm, Jr. Jie tebe laikomi Milwaukee kalėjime. Iš lairės į dešinę stovi: Willie Sharkey, Gus-
tave Schaefer, Eddie McFadden ir Roger Touhy.

Maksas Zeidmanas.

IŠGELBĖJANTIS
IŠRADIMAS

D-ras Švarcenas užvožė pas-kutinę papkę su bylomis. Jis pasijuto baisiai pavargęs. Pamiegoti nors kelias valandė-les. Kaip kitaip pakaks jam jėgų, kad sėdėti iki vėlyvos nakties ministerių taryboje.

Jis atsisėdo į gilią kėdę ir užmerkė akis. Bet užmigti jam nepavyko. Į darbo kam-barį įėjo nepabalsdama jo dukterė Anita, ji pati ir savo tė-vo ministerio pirmininko sek-retorius.

—Tėveli, ten vėl atėjo tas vaiduoklis.

—Koks ten dar vaiduoklis?

—atsakė muzižionavęs, tėvas.

—Na, tas išradėjas. Tokio

aukšto ugio. Na, atsimeni,

Jis šiaudie čia jau trečią kar-tą. Sako: tu turi jį priimti

dar prieš posėdį.

—Kodėl butent prieš posė-

dį? Ar gi jo reikalas toks

laiko apribotas?

Anita linktelėjo galva.

—Na, gerai, tegul jis įeis.

Tik keltis aš nenoriu, — taip

ir pasakyk, jam priimsiu jį

gulėdamas. Aš labai pavar-

gau.

Įėjo aukšto ugio žmogus. Jo

mėlynos akys su keista iš-

raiška ėmė žiūrėti į ministerį.

—Tautos ekselencija, p.

ministeri pirmininke— jis ka-

žin kaip neapsukriai linktelė-

jo, — prieš dešimtį metų

manijje kilo mintis. Aš dirbau

per metų metus ir štai užva-

kar pasiekiau galutiną pasė-

kas. Matai, tamsta, tuos ma-
žus beisogėlius (čėmodanėli)?

Jame yra motoras, veikias

pagal atomų suskaldymo dė-

snį. Tas motoras turi jėgos tik

apie 100,000 arklių jėgos.

Ministeris pamanė, kad su

juo kalba beprofiš. Jis buvo

betiesias ranką, kad paskam-

binti ir liepti išvesti įkyrųjį

svečią, bet šis lyg supratęs

jo norą, tarė:

—Palauk, tamsta... Prašau

tamstos važiuoti su manim...

Laboratorijoje visa jau pa-

ruošta bandymų darymui.

—

Dideliame mašinų skyriuje

buvo surinkta daug elektros

motorų. Apie tuziną monterių

sukinėjos aplink mašinas, iš-

radėjui vadovaujant.

—Kiekvienas iš motorų —

800 arklių jėgų. Tai nejaugi

jis gali savo mažąją mašinė-

le, kurią jis turi joje minia-

tiurinėje dėžutėje paleisti vi-

sus motorus? — tarė vienas iš

nepasitikinčių inžinierių.

—P. Miuleri! Ko tamsta

stengies taip daug prie apsau-

gų? Juk čia nieko nebus!

Išradėjas priėjo arčiau —

jis negirdėjo paskutinio pasi-

kalbėjimo.

—Na, molonų ponai, kaip

tamstos manote, kas čia tuo-

jaus įvyks?

—Gi aplamai nieko! —

bumbtelėjo su panieka žino-

vas.

—Tamsta taip manai? —su-

pyko išradėjas ir greitai judė-

siu atidarė savo beisogus, pa-

lietė kažin ką viduje. Ir tą pa-

čią valandėlę pradėjo veikti

visas tuzinas motorų, lyg kas

jį būtų paleidęs aukščiausio

įtempimo srovę. Visi nepa-

sitikimai žiūrėjo, tikra žod-

žio prasme išsižioję.

—Na, o ką tamsta pasakysi

dabar, drauge? — nusišypso-

jo išradėjas.

Inžinierius neatsakė nieko.

—

Kol automobilis dumė mi-

nisterį pirmininką ir jo sve-

čią, pastarasis pasakojo apie

savo išradimą, sustodamas

prie visų smulkmenų. Ko rei-

kės ateityje žmonijai tam,

kad paleisti traukinius, gar-
laivius, dirbtuvių mašinas? Nei
anglies, nei benzino, nei van-
dens jėgos. Visiems bus rei-
kalingi tik tokie mažyčiai be-
isogai. Juose slepiasi jėga, ga-
linti paleisti didžiules dirb-
tuves ir ištisų miestų elektros
šviesą. O viso ko neišskai-
čiuosi, ką suteiks žmonijai tas
stebuklingai veikią beisoge-
liai. Ministeris klausėsi kalbė-
simą apie tai, kad jis staiga
rado budą, kaip išgelbėti val-
stybę iš visų sunkumų. Jis va-
landėlei apėjo posėdžių salę
ir grįžo su nepažįstamu žmo-
gumi.

—Dovanok, tamsta, kaip
tamstos pavardė?

—Pavardė? Ar ne vis tiek...

Vardai tai — dumas ir garas...

Na, jeigu tamstai reikia žino-

ti oficialiai mano vardas Jo-

hanas Eichgrabenas. — Jis

nusilenkė. Ministeris tvirtai

paspaudė jam ranką.

—Jeigu tamsta žinotum,

kaip tamsta laiku atvykai su

savo išradimu. Dovanok, tam-

sta, kad aš ne iš karto radau

tikruosius žodžius. Tas visa

įvyko taip nelauktai.

—

Ministerių tarybos nariai se-

dėjo prie didelio skobnio. Jų

veiduose buvo žymus didelis

susijaudinimas. Ministeris pi-

rimininkas pradėjo savo prane-

šimą apie tai, kad jis staiga

rado budą, kaip išgelbėti val-

stybę iš visų sunkumų. Jis va-

landėlei apėjo posėdžių salę

ir grįžo su nepažįstamu žmo-

gumi.

—Malonų ponai, leiskite

supažindinti tamstas su mok-

slininku p. Johanu Eichgra-

benu, kuris, jeigu aš neklystu,

gali pasidaryti tėvynės išgel-

bėtoju. Mes ką tik buvome

žiūrėti bandymų, kurie praėjo

stebėtinai. Tuose mažuose

beisogeliuose, kuriuos tamstos

matote to pono rankose, yra

mašina, su kurios pagalba p.

Eichgrabenas paleido tuziną

motorų, viso 9,600 arklių jė-

gų. Tamstos suprantate, po-

nai, visos to išradimo pase-

kas? Tas reiškia, kad visą rei-

kalingą mums elektros jėgą

mes galime pasidaryti labai

lengvai, beveik be jokio su-

manumo. Visos Vokietijos

skolos bus padengtos su tokių

beisogelių pagalba. Tas rei-

škia: pabaiga visoms mūsų

nelaimėms.

Visi ministeriai atsistojo iš

savo vietų, pribėgo prie mi-

nisterio pirmininko ir Eich-

grabeno, glėbėčiauvo juos, šau-

kė iš didelio džiaugsmo.

—Aš taip laimingas, ponai!

—atsakė ministeris pirmini-

kas... aš norėčiau...

Jis smogė kumštimi į skob-

ni... užkliudė skambutį. Dury-

se pasirodė Anitos galvelė.

—Kas tau, tėveli? Ko tu

taip skambini be sustojimo?

Ministeris sėdėjo savo kėdė-

je. Jis vis dar nesuprato, kad

visa tai buvo sapnas ir kad

jam tenka grįžti iš sapnų pa-

saulio į liudną tikrovę.

Išvertė Arėjas Vitkauskas.

LIETUVOS ŽINIOS

Ir Lietuvai K. Požėla
patikoK. Požėla ėmėsi su Laba-
nauksu.

KAUNAS.—Šešt. Makabi sta-
dione buvo surengtos laisvos a-
merikoniškos imtynės, kuriose
dalyvavo dabar viešintieji Lie-
tuvoje Karolis Požėla ir Vin-
cas Bartašius. Ilgasis Juozas
Vinča boksavosi su latviu Bi-
kse. Dėl bokso rungtynių ten-
ka pasakyti, kad tai buvo tik
"programos užpildymas," nes
latvis prieš Vinčą pasirodė
toks silpnas, kad pastarasis
net galėjo mušti. Boksa lai-



Peter Conrad

Fotografuoja jusų na-
muose arba studijoj

6023 S. Halsted St.

(Janssen Stud.)

Res. 730 W. 62nd St.

Tel. Englewood 5840

MES KASDIEN

Pavalgindisim jus' gardžiais valgiais
ir pagirdysim skaniais šaltais ge-
rimais. Prašome į mūsų daržą.

Smith's Palm Garden
4177 Archer Avenue
Tel. Lafayette 2235

GREIČIAUSI PASAULY LAIVAI

**BREMEN
EUROPA
7 DIENAS
I LIETUVĄ**

Specialiai traukiniai stovintį šalimais garlaivio
Bremerhavene užtikrina labai patogią kelionę į
LIETUVĄ

Arba keliaukit popu-
liarių ekspresinių
laivų

COLUMBUS

Informacijų klauskite pas vietinius agentus, arba

NORTH GERMAN LLOYD
130 W. Randolph St., Chicago, Ill.

THE GEEVUM GIRLS



Keliaukite Lietuvoje
'Naujienu' Laivakorčių
Patarnavimu

mėjo k. c. Vinča. Kiek įdo-
mesnės ir linksmesnės buvo
imtynės. Neatvykus latvių im-
tininkui Arinšui, Karolis Po-
žėla rito su Labanauksu, o
Bartašius su Mejeriu. Pirmose
rungtynėse po virš pusvaland-
žio Bartašius kojomis pris-
spaudė Mejerį prie grindų;
kiek vėliau Bartašius paguldė
Mejerį ir antrą kartą, laimė-
damas imtynes.

Po šitų imtynių susitiko
Lietuvos stipriuosius Labanau-
kas su Karoliu Požėla. Prad-
žioje, kol Požėla nevariojo a-
merikoniškų "numerų", La-
banaukas laikėsi, bet vėliau
pasidavė. Ypatingai publikai
patiko Požėlos imtynių tech-
nika ir vikrumas.

Šitas rungtynės sekė apie
1000 žiurovų.

TELŠIAI. — Gavus 150,000

litų paskolos, pradėjo statyti

elektros stotis. Jau vežamos

plytos ir eina kiti paruošia-

mieji darbai. Mašinos nu-

pirktos Anglijoje ir apie rug-

sėjo mėn. bus parvežtos į

TELŠIAI. — Gavus 150,000

litų paskolos, pradėjo statyti

elektros stotis. Jau vežamos

plytos ir eina kiti paruošia-

mieji darbai. Mašinos nu-

pirktos Anglijoje ir apie rug-

sėjo mėn. bus parvežtos į

TELŠIAI. — Gavus 150,000

litų paskolos, pradėjo statyti

elektros stotis. Jau vežamos

plytos ir eina kiti paruošia-

mieji darbai. Mašinos nu-

pirktos Anglijoje ir apie rug-

sėjo mėn. bus parvežtos į

TELŠIAI. — Gavus 150,000

litų paskolos, pradėjo statyti

elektros stotis. Jau vežamos

plytos ir eina kiti paruošia-

mieji darbai. Mašinos nu-

pirktos Anglijoje ir apie rug-

sėjo mėn. bus parvežtos į

TELŠIAI. — Gavus 150,000

litų paskolos, pradėjo statyti

elektros stotis. Jau vežamos

plytos ir eina kiti paruošia-

mieji darbai. Mašinos nu-

pirktos Anglijoje ir apie rug-

sėjo mėn. bus parvežtos į

TELŠIAI. — Gavus 150,000

litų paskolos, pradėjo statyti

elektros stotis. Jau vežamos

plytos ir eina kiti paruošia-

mieji darbai. Mašinos nu-

pirktos Anglijoje ir apie rug-

sėjo mėn. bus parvežtos į

TELŠIAI. — Gavus 150,000

litų paskolos, pradėjo statyti

elektros stotis. Jau vežamos

plytos ir eina kiti paruošia-

mieji darbai. Mašinos nu-

pirktos Anglijoje ir apie rug-

sėjo mėn. bus parvežtos į

TELŠIAI. — Gavus 150,000

litų paskolos, pradėjo statyti

elektros stotis. Jau vežamos

plytos ir eina kiti paruošia-

mieji darbai. Mašinos nu-

pirktos Anglijoje ir apie rug-

sėjo mėn. bus parvežtos į

TELŠIAI. — Gavus 150,000

litų paskolos, pradėjo statyti

elektros stotis. Jau vežamos

plytos ir eina kiti paruošia-

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Canal 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos elna kasdien, išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben-
drowė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiojimą:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginata)	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pilnais reikis siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

KOMPAINIŲ "UNIJOJ" PLIENO PRAMONĖJE

Telegramos praneša apie pasitarimą tarpe federalinio Darbo departamento ir plieno pramonės vadų dėl darbininkų teisės organizuotis. Plieno trustas esąs pagaminęs kodeksą savo pramonėje, sulig kuriuo minimum algos turi but nuo 25 iki 40 centų už valandą ir darbo laikas—40 valandų savaitėje; be to, kodeksas reikalauja, kad darbininkai tartųsi su darbdaviais per "kompanijų unijas", o ne per laisvas darbininkų organizacijas. Šitiems plieno pramonininkų pasiūlymams, sako, griežtai pasipriešinusi p-l Frances Perkins, darbo sekretorius Rooseveltto kabinete.

Vakar tas plieno trusto pasiūlytas kodeksas buvo svarstomas. Jei tikėti Washingtono korespondentų pranešimams, tai trustas buvo priverstas išimti iš savo kodekso "kompanijų unijas" ir pripažinti darbininkams teisę organizuotis į nepriklausomas unijas. Bet jisai vistiek reikalauja, kad tie "geri santykiai", kurie iki šiol viešpatavo plieno pramonėje tarpe darbdavių ir darbininkų, nebūtų kludomi. Koki tie santykiai, Amerikos darbininkai atsimeina iš tų laikų, kada plieno pramonės darbininkai bandė organizuotis: plieno trustas tas darbininkų pastangas sutriuškino žiauriomis smurto priemonėmis—su pagelba pasamdytų mušeikų ir valstijos "kazokų"!

"Geri santykiai" tarp darbdavių ir darbininkų, plieno trusto akimis žiurint, yra toki santykiai, kaip tarp pono ir vergo. Plieno pramonėje dar iki šiol darbininkai dirbo po 10 ir po 12 valandų per dieną, ir daugelis jų neturi pasilsio net sekmadieniais. Darbininkų algos — nuo 15 iki 25 centų už valandą, išimant nedidelį skaičių išlavintų mechanikų, kurie gauna daugiau. Plieno trustas žino, kad jeigu darbininkai plieno dirbtuvėse susiorganizuos, tai tas nežmoniškas darbininkų išnaudojimas turės greitai pasibaigti. Štai dėlko jisai visomis keturiomis kovoja prieš nepriklausomas darbininkų sąjungas ir bruka jiems savo kompanines "unijas".

HENDERSONAS VĖL KANDIDATAS Į PARLAMENTĄ

Britanijos Darbo Partija pastatė savo kandidatų papildomoms rinkimams į parlamentą viename Derby distrikte savo generali sekretoriui Hendersoną.

Arthur Henderson yra pasaulio nusiginklavimo konferencijos pirmininkas.

Per paskutinius visuotinius rinkimus, kuomet MacDonaldas suskaldė Darbo Partiją ir ji prakišo daugiau kaip 200 vietų parlamente, Hendersonas pralaimėjo. Jo neišrinkimas buvo skaudus smugis darbiečių frakcijai, kadangi Hendersonas yra vienas gabiausiųjų ir labiausiai patyrusių politikų Anglijoje. Bet, gal but, jisai bus išrinktas dabar ir tas nuostolis bus atitaisytas.

Anglijos rinkimų sistema yra gera tuo atžvilgiu, kad tenai kiekvienas distriktas gali statyti kandidatą, nežiurint kur jisai gyvena. Todėl, jeigu gabus asmuo nepraeina į parlamentą iš vieno distrikto, tai prie pirmos progos partija išstato jo kandidatūrą kitoje vietoje, kur sąlygos jo išrinkimui yra palankesnės. To rezultate, kiekviena partija ankščiau ar vėliau pasiūnčia savo gabesniuosius vadus į parlamentą. Anglijos parlamente partijos turi, bendrai imant, savo gabiausius žmones.

Amerikoje yra priešingai. Renkant kongresą, čia kandidatais gali but statomi kiekviename distrikte tik tie toki asmens, kurie tame distrikte gyvena. Jeigu visame distrikte nėra nė vieno nusimanančio apie krašto reikalus žmogaus, tai į kongresą patenka koks nors tamsuolis arba mažo miestelio politikierius, kuris moka tik akiai sekti savo "politisko boso" įsakymus, arba dar arčiau — savo vietą kongrese naudoja graftui ir asmeniškam pasipelnimui.

Amerikos kongresmanai yra savo distriktų atstovai, ir kadangi dauguma distriktų susideda iš provincijos vietų, kuriose yra sunku užtikti žmogų, giliai suprantančių politiką, tai protinė kongreso lygmalė yra labai žema. Gabesnieji žmonės Amerikoje todėl nenori į tokią kompaniją patekti ir atsiskako eiti į politiką.

Anglijos tvarka yra daug geresnė. Tenai į parlamentą kiekviena partija pasiūnčia geriausias savo jėgas, ir parlamento įtaka krašte labai didelė.

Apžvalga

ŠLIUPO LAISVAMANYBĖ LIETUVOJE NETURI PASISEKIMO

Bavęs amerikietis Dr. J. Šliupas neturi daug įtakos tarpe laisvos minties žmonių Lietuvoje. Amerikoje jisai buvo "garsus", kadangi dauguma jo pasekėjų čia susidėjo iš neapšviestų žmonelių, kuriems atrodė šventas kiekvienas daktaro žodis. O tuo tarpu Lietuvoje yra inteligenti, kurie apie mokslą išmano daugiau, negu Dr. Šliupas. Šiaulių laisvamanybės pasipriešino šliupo sumanymui sušaukti šią vasarą Palangoje visuotinį Lietuvos laisvamanybių suvažiavimą. Jie laiko jį tik vieno asmens užgaida, kenksminga visai organizacijai. Mat, Dr. J. Šliupas sumanė tą suvažiavimą šaukti į Palangą dėlto, kad jisai pats gyvena Palangoje ir yra to miestelio burmistras.

Šiaulių etinės kultūros draugijos nariai mano, kad laisvamanybių kongresas turėtų but sušauktas Kaune arba Šauliuose.

PABEGIMAS IŠ KALĖJIMO

Straipsnyje "Amerikos Lietuvių Spauda", kuris tilpo "Am. Lietuvio" šių metų 30-ame numeryje, Arčjas Vitkauskas paduoda ne visai tikslų žinių apie "Naujienu" redaktorių. Jisai rašo:

"Naujienuos", socialdemokratinis lietuvių dienraštis, smarkiai polemizuoja su komunistais, plačiai apima visus lietuvių kultūrinius reikalus, redaguojamas seno lietuvių veikėjo Pijaus Grigaičio, 1905 metų sąjūdžio pabėgėlio iš anų metų, rusų valdomosios Lietuvos (jo pabėgimą iš kalėjimo organizavo drauge ir dabartinė "Lietuvos Žinių" oficialioji redaktorė Felicija Bortkevičienė)..."

Čia padaryta dvejetas klaidų. Grigaitis pabėgo iš Suvalkų kalėjimo ne 1905 metais, bet birželio mėnesį 1906 metų. Su jo pabėgimo organizavimu p-l F. Bortkevičienė neturėjo nieko bendro. Garsioji Lietuvos liaudininkų darbuotoja padėjo iš kalėjimo išeiti Pranui Paršaičiui (tikram Juozo Gabrio broliui), kuris sėdėjo kartu su Grigaičiu ir su medicinos studentu Pietariu vienoje kameroje. Jaunesnysis Paršaitis tais laikais buvo Valstiečių Sąjungos agitatorius.

P-l Bortkevičienė parupino Pr. Paršaičiui kauriją (rodos, 150 rublių), ir jisai buvo paleistas iš kalėjimo iki teismo. Kartu su juo išėjo iš kalėjimo ir stud. Pietaris (pasaulio karo metu pastarasis, jau pabaigęs mediciną Maskvoje, mirė). Išeidami, juodu pristatė laisvą žydų socialdemokratų organizacijai Suvalkuose, kuri buvo suorganizuota Grigaičiui pabėgimą iš Suvalkų į Prusus (nei p-l Bortkevičienė, nei koks kitas pašalinis asmuo apie tai nieko nežinojo). Laisvą juodu pristatė į sutartą vietą tuoj po vidurdienio. O apie pusketvirtą valandą po pietų Grigaitis jau važiuo dviračiu per Suvalkų miestą linkui Prūsų sienos.

Pilnų užmokėti agentui, kuris pervedė Grigaitį per sieną, taip pat rubams ir geležinkelio tikietui nuo Prūsų sienos iki Berlyno parupino Grigaičiui nabašninkė Joanna Griniene (d-ro Kazio Griniaus, buvusio Lietuvos respublikos prezidento žmona), su Lietuvos socialdemokratų partijos organizacija Suvalkijoje. Iš kalėjimo Grigaičiui išleisti padėjo vienas anarchistas ir du kriminalistai. Anarchistas

padėjo uždyką ("dėl idėjos"), o kriminalistai, kuriuodu atkakino kalėjimo spynas padirbtais raktais, gavo kiekvienas už tai po 10 rublių. Piniagai jiems buvo priduoti, kuomet Grigaitis jau buvo Berlyne. Tą skolą užmokėjo irgi nabašninkė Griniene, kaipo Suvalkijos socialdemokratų organizacijos įgaliotinė.

Ar. Vilk.

Pasaulio Šypsenos (Jumoras iš visur)

Manaip — švartus jumoras taip pat reikalingas dvasiai, kaip rimtas darbas, nes žmogaus visas gyvenimas nejučiomis juo įvairinamas: jumorą gimdo pats gyvenimas.

Taip manydamas, parinkau juokelių iš visų pasaulio kraštų. Stengiausi, kad nesikartotų tai, ką daugelis esame girdėję. Norėjau rimties darbo žmonėms paduoti pluoštą dar negirdėtų juokelių, kurie šypseną nuskaidrintų veidus. Vengiau nešvarumo, paniekos labai rimties dalykams, rankiojau ką mačiau gražesnio. Kam suteiks malonų šypsenų — spaudžiu ranką: bukite gyvenimo pilkumoje bent valandėlei laimingi!

"Tai tamsta vėdi — gerai, kad tamstos virėja turės kas jį jau pabars."

"Taip, aš vedu savo virėją."

"(Ruy Blas", Paris).

"Ką tamsta, brangioji gražuole, pasakysi, jeigu aš tamstą pabučiuosiu?"

"Aš pasakysiu 'Kraštutiniai susieina.'"

"(Der Brummer", Berlin).

"Na, kaip gyveni su savo žmona?"

"Aš esu puikiai susitaręs su ja dėl darbo. Ryštą ji daro, ką nori, o vakare aš darau, ką ji nori."

"(Dublin Opinion").

"Nešėjau, kodėl tamsta neatnešei mano beisogy čionai, traukinyks tuojau išeina."

"Beisogai gerai padėti, pone, bet tamsta esi ne tame traukinyje."

"(Kolner Zeitung", Koln).

"Tas žmogus padarė didelę tuštumą mano gyvenime."

"Ar jis buvo jaunystės bičiulis?"

"Ne, bet žaidžiant futbolą jis išmušė mano priešininkus dantis."

"(Vikingen", Oslo).

"Aš paskolinau bičiuliui 100 frankų ir negavau kvito, ką aš turiu daryti?"

"Parašyti ir paprašyti jo dviejų šimtų frankų, kuriuos jis tamstai skolingas."

"Bet jis skolingas tik 100 frankų."

"Taip, jis atsakys, kad jis skolingas tamstai tik 100 frankų ir tamsta busi gavęs savo kvitą."

"(Pele Mele", Paris).

Vienas valdininkas mažame Afrikos miestelyje gavo šį pranešimą iš Karo Ministerijos:

"Karas paskelbtas, suimkite visus svetimšalius apylinkėje."

Jis atsakė: "Suėmiau keturius ispanus, šešius vokiečius, penkių prancuzus, du švedus, vieną asmenį iš Argentinos ir vieną amerikietį. Prašau pranešti su kuo kariaujame."

"(Pages Gaies", Yverdon).

"Mano narsusis jaunuoli, ar tamsta nepagalvojai apie pavojų, kuris tamstai grėš, kai tamsta šokai į vandenį gelbėti mano dukterį?"

"Man pavojus negrėšė — aš

esu apdovanotas plaukikas, o

taip pat turiu žmogą."

"(Der Gemutliche Sachse", Leipzig).

Kalins: "Kaip jie gali sakyti, kad aš suklautojau raštus, kai aš negaliu savo pavardės pasirašyti?"

Teisėjas: "Bet tai nėra tamstos pavardė, kurią tamsta kaltinamas suklautojės, o visai kito žmogaus."

"(Pele Mele", Paris).

"O, kodėl aš apleidau namus ir motiną?" ji rauduoja po jų pirmo barnio.

"Svarbiausiai todėl, kad tavo namiškiai buvo peršykštų, kad grąžintų mus", jis šiurkščiai atsakė.

"(Boston Transcript")

"Aš pažinau žmogų, kuris gyveno labai paprastai, bet savo sunų padarė didelių žmogum. Sunus pasidarė poetu ir yra pripažintas genijus."

"Kas buvo tas senis?"

"Mano tėvas."

"(Ulk", Berlin).

Mokytojas: "Kaip mes vadiname tą žmogų, kuris kalba visą dieną?"

Mokinys: "Mokytoju, tamsta."

"(Le Moustique", Charleroi).

"Modžiaga, kurios aš noriu, turi būti dangiška mėlyna, čia nėra tikrai mėlyna."

"Bet, ponias, ar tamsta esi ištikimusi, kad dangus yra tikrai mėlynas?"

"(Der Wahre Jakob", Berlin).

Ponia (į auklės kandidatę): "Kodėl tamsta paleicki savo pastarąją vietą?"

Kandidatė: "Aš atsisakiau prausti vaikus."

Vaikai (choru): "Priimk ją, mama."

"(Pages Gaies", Yverdon).

Bobi (plaukdamas laivelio): "Aš žinau puikų žaidimą: bukime jurininkais, o aš busiu admirolas!"

Džesi: "Gerai, bet aš turiu būti taip pat admirolu."

Bobi: "O, ne, tegali būti vienas admirolas."

Džesi: "Tuomet aš busiu

admirolas žmona — bus tas

pats."

"(Sydney Bulletin").

Mergina (kuri sakė rapsodijas per pusvalandį apie pavasarį): "O, tie puikūs ažuolai, ką jie pasakytų, jeigu jie galėtų kalbėti?"

Bičiulis: "Jie greičiausiai pasakytų 'Atsiprašome, tamsta, bet mes esame beržai.'"

"(Der Gemutliche Sachse", Leipzig).

Turistas iš Amerikos (į spalvotą soferį): "Kaip tamsta vadiniesi?"

Soferis: "Vašingtonas."

Turistas: "Tas vardas yra žinomas visoje Europoje."

Soferis: "Aš nesistebiu — aš turiu automobilį jau keturiolieseimt metų."

"(Pele Mele", Paris).

"Kiek tamsta imi už plunksnų pešiojimą?" klausia ponias.

"Po šešius pensus, ponias, buvo atsakyta."

"Ką!" atsidusdama tarė ponias. "Aš niekuomet nemokėsiu tiek brangiai."

"Ar daug tamsta, ponias, turė? Jeigu tamsta turi pakankamą skaičių, mes galėsime padaryti nuolaidą."

"Taip, aš turiu dvi pilnas lovas."

"(Belfast Evening Telegraph").

Nevietinis: "Ar tamstos turite čia tautišką šokių?"

Miestelio sustojimo vietos šeimininkas: "Taip, džazbandas turi tuojau čia būti."

"(Ulk", Berlin).

Gledis: "Jis toks romantiškas. Kai jis kalba į mane, jis visuomet sako 'Puikioji ponias.'"

Filis: "Tai tik jo paprotys. Aš manau, kad jis yra tramvajaus konduktorius."

"(Bulletin", Sydney).

Piktas žmogus: "Tamstos vaikas metė akmenį į mane." Išdidi motina: "Ar jis pataikė tamstai?"

Piktas žmogus: "Ne."

Išdidi motina: "Tuomet ne jis tą padarė. Jis visuomet pataiko."

"(Pages Gaies", Yverdon).

IVAIRENYBĖS

Plauko amžius

— Vidutiniškai imant, žmogaus galvoje plaukas pasilicika keturis ar penkis metus. Po to jis iškrinta, o jo vietoje išauga naujas.

Arčiau prie žemės centro

Žemė yra rutulys, kuris truputį suplotas prie ašigalių. Stovėdamas šiaurų ar pietų ašigaliuose, žmogus randasi 13 mylių arčiau žemės centro, negu stovėdamas pusiaujo (ekvatoriaus) juostoje.

KULTURA No. 4 tik ką gavome iš Lietuvos. Tai geriausias ir įdomiausias žurnalas. Kaina tik 45 c. Galima gauti Naujienuose.

BOSTONIEČIŲ ATYDAI Naujienas galima gauti nusipirkti kasdien pas p. M. Andelman, 284 Tremont St., Boston, Mass.

Reikalaukite "NAUJIENAS" ant bile kampo, kur parduodami laikraščiai. Pardavėjas laikraščių bus gatavas jums patarnauti. Jisai tenai stovi ne savo smagumui, bet Jusų patogumui delei.

AMERIKOS PILIETIS

Burina ir labai pagelbinga knygelė tiems, kurie nori tapti šios šalies piliečiais. Pamokymai apie šios šalies tvarką, apie jos viešųjų tikslų ir viską kas reikalinga prie šio amato egzameno rašite šioj knygelėj. Lietuvių ir anglų kalbomis surašyta.

KAINA TIK 25 CENTAI

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

CHICAGO, ILL.

Siųskite money orderj arba krašos ženkliu.

VELIAUSIA AMERIKOS ŠMĖKLA



SPECIALIAI "NAUJIENŲ" NUMERIAI PASIŪSTI SU "LITUANICA" PASIEKĖ LIETUVĄ

"Lietuvos Aidas" jau praneša gavęs kelis dienraščio numerius; Lietuvoje jau gavo laiškus, kurie buvo amerikiečių pasiūsti giminėms

Lietuvos valdžia uždėjo ant visų siuntinių antspaudą, "Nugalėję Atlantiką DIDVYRIŠKAI ŽUVO LIETUVOS GARBEI"

"Naujienos" vakar gavo žinių, kad specialiai laikraščio numeriai, pašvęsti lakunams, kurie buvo pasiūsti į Lietuvą su "LITUANICA", jau pasiekė asmenis ir įstaigas, kuriems jie buvo adresuoti.

Taipgi gauta žinių, kad laišku, kuriuos Amerikos lietuviai siuntė į Lietuvą savo giminėms, irgi yra gauti. Ant laišku, kurių išsiuntimui siuntėjai mokėjo po \$2.00, uždėti antspaudai, "Nugalėję Atlantiką Didvyriškai žuvo Lietuvos garbei" ir "Oro Paštas New York-Kaunas, Kaunas 1933-VII-17. Transatlantikos lakunai S. Darius ir S. Girėnas, Orlaivis "LITUANICA".

Siūlo už laiškus \$25.30

Idomu pastebėti, kad dabartiniu laiku Amerikoje už tuos laiškus siūloma po \$25-35 už vieną.

Vienas tų "LITUANICOS" laišku buvo pasiūstas čekoslovakijos prezidentui Tamui Masarykui, kitas Lietuvos Universitetui, trečias, Universitetui Studentijai nuo Lithuanian University Club, Chicagoje.

"Naujienu" specialiai numeriai, išleisti birželio 10, buvo pasiūsti "Elitai", "Lietuvos Ai-

nybės" redaktorius Juozas Tysliava, V. Vaivadaite ir artistas Olšauskas.

Lietuvių Socialistų Centralinės Kuopos išvažiavimas

Praeitą nedėlioje Spačio darže Willow Springs, įvyko Lietuvių Socialistų Centralinės Kuopos išvažiavimas. Nors dabartiniu laiku Chicagoj kasdien saulutė kepina nemelaisirindai ir visus ima noras traukti į ežerą, nežiurint nepalankių aplinkybių, į Spačio daržą susirinko didelis burys žmonių ir daugelis senų buvusių sąjungiečių, kurie buvo veiklys nariai darbininkiskame judėjime prieš suskaldymą Lietuvių Socialistų Sąjungos.

Tie visi nariai laikinai buvo pasitraukę nuo aktyviško veikimo, kadangi jie negalėjo nieko žmoniškai per tą visą laiką veikti, nes bolševikai sufanatizavo darbininkus. Vietoj apšviestos susirinkimo spaudydavo vienas ant kito.

Dabar, pradeda viskas atvėsti, darbininkams reikia organizuotis, lavintis ir Lietuvių Socialistų Sąjungai teks tą darbą toliau varyti.

Kalbėjo "Naujienu" redaktorius drg. P. Grigaitis apie šiandieninius darbininkiskus klausimus, dainavo Vincas Asclia ir Viktorija Gunauskienė. Kalba ir dainavimas visiems patiko. Tvarką vedė senas socialistas Kondrotas. Po programai susitaisė didelis choras iš senų dainininkų, kuris traukė visokias dainas.

Taip ir atėjo vakaras—visi pradėjo skirstytis į Chicago. Butų gerai, kad ir daugiau tokių išvažiavimų socialistai surengtų ir pradėtų daugiau veikti, nes chigiečiai rūgoja, kad socialistai per mažai veikia. Jau atsibodo klausytis komunistiškų pliauskimų.—Buves.

Vienas beginklis apsidirbo su 2 apsiginklavusiais plėšikais

Cicero veikėjo K. P. Deveikio sunus pasirodė didvyriu

CICERO. — Plačiai žinomo vietos darbuotojo K. P. Deveikio sunus K. Deveikis, Jr., šeštadienį pasirodė didvyriu. Einant namo, šeštadienio vakare, apie 10 val., prie 19th ir 48th Ct., mus užpuolė du jauni vyrai, apie 22 metų amžiaus. Vienas jų atkūso į mus šautuvą ir liepė iškelti rankas. Aš pasileidau bėgti, bet K. Deveikis, Jr., pasiliko vietoje, nes prie jo arčiausiai stovėjo vagis su šautuvu.

Pabėgęs apie pusę bloko aš pradėjau slinkti atgal, artyn prie vagių. Pamačiau, kad žaibo greitumu jaunas Deveikis drožė vagiui, kuris laikė šautuvą, į žandą. Antras vagilis, tai pamatęs, pradėjo bėgti, o Deveikis vyti. Bet vagilis vis-gi pabėgo.

Kuomet jaunas Deveikis sugrįžo atgal, ir aš priėjau prie užpuolimo vietos. Bet ir pirmasis užpuolikas, apsiginklavęs su revolveriu, buvo pabėgęs. Taigi galime matyti kokio budo yra Deveikis.

Einant namo naktį pasivaktuokite, kad ir jums neatsitiktų panaši nelaimė.

— Su juo buvęs.

Rodo "Lituanicos" katastrofos filmus B & K teatruose

Šiomis dienomis Balaban & Katz teatrai pradėjo rodyti lakunų S. Dariaus ir S. Girėno išsudužusios "LITUANICOS" filmus, nutrauktus Vokietijoje,

Soldine, kur orlaivis nukrito. Filmus turi nuėmusios kelios Olšauskas.

Smarki audra siautė Rytų Vokioje, kuomet žuvo lakunai

Tai patvirtina Dr. A. L. Davidsonio gautas laiškas iš Lietuvos

Naktį iš liepos 16 į 17 d., kuomet žuvo lakunai S. Darius ir S. Girėnas, Lietuvoje ir rytinėje Vokietijoje siautė smarki audra, kaip buvo pranešta vienam chigiečiui.

Dr. A. L. Davidsonis, 4910 South Michigan, kuris buvo vienas pirmųjų asmenų, susirūšusių su "LITUANICOS" skridimu, šiomis dienomis gavo laišką nuo motinos iš Biržų, Lietuvos, kuriame ji tarp kito ko sako, "Šiandien, tai yra 1933, liepos 17 d., buvo didelė audra ir nulaužė Tavo pasodintą pusę kaštano. Šiandien taip pat laukė į Kauną atskrendant lakunų Dariaus ir Girėno, bet jie Rytų Vokietijoje, apie 12 val., nukrito į girią ir žuvo. Visose įstaigose jau paskelbtas gedulas".

Pirmesnės žinios ir kablegramos audros klausimu vieną kitą prieštaravo. Vienos sakė, kad laiku, kuomet lakunai nukrito ir užsimušė, siautė labai smarki audra, kitos sakė, kad buvo giedra, etc. Šis laiškas parodo, kad audra tikrai siautė toje aplinkėje.

RADIO

Šiandien per radio dainuos artistė H. Sadauskaitė

Šio vakaro radio programas, kuris bus perduotas pastangomis ir lėšomis Peoples Furniture Co., krautuvų, iš stoties W.G.E.S., 1360 bicycles, lygiai 7tą valandą vakare, bus labai įdomus kiekvienam pasiklausyti, nes tarp įžymių vietinių dainininkų, dainuos viešnia iš Scranton, Pa., pągarsėjusi dainininkė, p-lė H. Sadauskaitė, kuri yra pasižadėjusi palinkinti šio programo klausytojus su savo malonių balsu, sudainuodama keletą naujų ir gražių dainelių.

Orie to bus pritaikinta ir kitų dainininkų dainos bei muzika, kas sudarys šį programą vieną iš gražiausių. Taipgi bus ir įdomių kalbų. Kalbės Dr. Kiauga, DDS., apie sveikatą, o P. Jurgėla kalbės Del kokių priežasčių mūsų lakunai, Darius ir Girėnas, užsimušė. Todel šis programos bus labai žingeidus kiekvienam pasiklausyti.

PRANEŠIMAI

SLA. 36 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d., Chicago Lietuvos Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. 7:30 val. vak. Visi esat prašomi dalyvauti susirinkime. Kuopa rengia išvažiavimą rugpjūčio 6 d. Raibužio Farmoj Willow Springs, Ill. Šiame susirinkime bus renkami darbininkai del išvažiavimo ir komisijs paaiškinti kaip galima nuvažiuoti į Raibužio farmą.

J. Bačiūnas, rašt.

SLA. 226 kuopos susirinkimas įvyks antradienį rugpjūčio 1 d., 1933, 7:30 val. vak. 2150 W. North Ave. Association House. Visi nariai malonėkite prisibūti ant susirinkimo. nes bus daug svarbių tarimų organizacijos gerovei. Kurie nariai pasilikę su narinėmis duoklėmis, malonėkite užsimokėti, kad nenustotumet narysės tiesos. B. Aluzas.

Visos anglų kompanijos pakėlė anglų kainas, taip augtų, kad žmonėms sunku beipirkti. o CRANE COAL KOMPANIJA vietoj pakėlimo kainų dar nupigino. Kam reikia anglų, telefonuokite tuojau, gausit apie vieną dolerį pigiau negu kur kitur—Telefonas REPUBLIC 8402

NAUJIENOS Pattern Dept.
1780 S. Halsted St., Chicago.
Čia įdeu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

Draugystė Saldžiausias širdies Viešpači Jėzaus laikys mėnesinį susirinkimą rugpjūčio 1 d. 1933 m. 7:30 val. vak. Chicago Lietuvos Auditorijoj, 3133 S. Halsted St. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes bus daug svarbių dalykų svarstoma del draugijos labo. Valdyba.

Lietuvių Moterų Dr-jos "Apibūta" mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį rugpjūčio 1 d. 1933 m. Sandaros avė. 814 W. 33rd St. 8 val. vakare. Visos narės esate kviečiamos atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Sekretorė

Association of Lithuanian Property Owners of Bridgeport laikys mėnesinį susirinkimą trečiadienį, rugpjūčio 2 d. 7:30 val. vak. Chicago Lietuvos Auditorijoj, 3133 S. Halsted St. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Sekretorė

NORS KAINOS IR KILA AUKSTYN

Chicago Mail Order Outlets dar vadovauja savo nepaprastai žemomis kainomis.

Didelis Dresių Išpardavimas
Gražios naujos šilkinės dresės ir rayon kombinacijos. Neturint visų didžiųjų visose spalvose ir stiliuose bet yra tinkamas stilius del kiekvienos moteris ir merginos
Vertės iki \$3.98 **99c**

KAUTAI
mes siūlome senomis kainomis vis 200 visai naujus šio sezono kautus del mero, merginų ir kudių. Neturime visų didžiųjų visose spalvose ir stiliuose, bet yra tinkamas stilius del kiekvienos. Nežiūrint kaip jus nekaituotumete, tie kantai yra tikras bargenas. Pirkite dabar del atnaujinio rudens ir pavasario. Outleto kaina. Vertės iki \$5.00. **\$1.99**

SKRYBĖLĖS
2,000 Skrybėlių del moterų, merginų ir kudių. Beret stilius, naujovės, koks minkštos kepuraitės ir kitų stilių. Vertės iki 79c
Taupikite dolerius, delimtus ir centus "Outlet, Tūkstančių Bargenų".

511 SOUTH LAFLAYETTE, Open Daily 9 to 6.
CHICAGO MAIL ORDER OUTLET
Mainfield, 1001 Street Cars to Door.
Thurs. and Sat. Eves. Until 8:30 P. M.

MADOS MADOS



2646 — Jaunai mergaitėi naujovėmis rankovėmis suknėlė. Galima siudinti iš biele lengvos arba tvirtesnes materijos. Sukniptos mieros 8, 10, 12, ir 14 metų amžiaus mergaitėm.

Norint gauti vieną ar daugiau viranurodytų pavyzdžių, prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį, pažymėti mierą ir atsiųsti parasyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima prisistiepti pinigais arba pašto ženklais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti:
Naujienu Pattern Dept., 1780 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1780 S. Halsted St., Chicago.
Čia įdeu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

Palace Garage
Taisome ir Mallavojame.
Padarome gerą darbą už pigią kainą. Atsilankiusiems iš kitų miestų užtikriname vietą ir gerą patarnavimą. Atsitikus nelaimėi mes pribusime dieną ar naktį. Pašaukite Canal 6558.
Ambros Broliai, savininkai
724-726 W. 19th Street

BR. PIETKIEWICZ & CO.
MORTGAGE BANKERS
REAL ESTATE
Biznis pamatuotas teisingumu
INSURANCE, NOTARY PUBLIC
PERKAM LIETUVISKUS BONUS
STUNCIAM PINIGUS Į LIETUVĄ
LAIVAKORČIŲ AGENTŪRA
Prisiřaykite į mūsų spulką
TEL. LAFAYETTE 1083
2608 West 47th St.,
Chrysler ir Plymouth

Pirma pirkimo naujo arba varoto Automobilio žirdingai kviečiame pamatyti Vėliausios Mados Chrysler ir Plymouth Automobilius, kurie turi moderniausių išbulinimus ir iki kolei kainos labai nužemintos kaip taiCHRYSLERIS \$745.00 P. O. B. o PLYMOUTH tikrai \$445 P. O. B. Taigi nepraleiskite geros progos pamatyti naujus CHRYSLER ir PLYMOUTH automobilius pas Teisingiausią Automobilį Istaigą
Balzekas Motor Sales
4038 ARCHER AVE.
Tel. Lafayette 2082
STANLEY P. BALZEKAS, Sav.

Ar žinote, kad
daug metų patyręs Real Estate - ninkas suteikia draugiškus patarimus ir rupestingai atlieka sekancius reikalus:
PADARO legaliską notą - prašalimui rendaninkų - nemokantį rendos. Gamina ir peržiūri visokius raštus pirkime ir pardavime visokio turto.
APDRAUDZIA nuo ugnies namus, rakandus, automobilius ir kitas nuosavybes ir saugiausias apdraudos kompanijas.
PARDUODA ir maino visokius namus, lotus farmas ir biznius visur.
PASITEIRAVIMAS jums nieko nekainuos, kreipkitės asmeniškai ar laišku sekanciai.
Joseph Yushkewitz
3647 Archer Ave. Chicago, Ill.

RADIO KLUBO PROGRAMAI
7:45 VALANDĄ
K A S R Y T A
(APART NEDELD.)
I S S T O T I E S
W. S. B. C.
1210 KILOCYCLES.
247.8 M E T E R S

PASAULINĖ PARODĄ LANKYS DAUG LIETUVIŲ IŠ KITŲ MIESTŲ!!!
Per visą vasaros laiką lietuviai iš kitų miestų atvažiuos Chicagon atlankyti Pasaulinę Parodą. Daugelis jų apsistos čia ilgesniam laikui — todėl jiems bus reikalinga vieta apsigyvenimui. Kodėl jums nepagarsinti tą liuosą kambarį, kurį jus nevariojate ir kuris gali jums atnešti keletą ekstra dolerių? Padarykite tai šandien — Jums tai kainuos labai mažai. Pašaukite

CANAL 8500

20to Wardo List. Pol. ir Paš. klubių susirinkimas įvyks p. O. Bagdonienės svet., 1750 S. Union Ave., rugpjūčio 2 d., 7:30 val. vak. Visi nariai malonėkite dalyvauti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Valdyba.

CLASSIFIED ADS

Business Service
Biznio Patarnavimas
NAMŲ SAVININKŲ ATYDAI
Mūsų biuras suteiks patarimus namų savininkams reikale nesuipratimų su rendaninkais. Mažą naštą mokėtis. Expertų patarimai visose namų savininkų ir rendaninkų reikals. Mēs neturime skyčių. Adara kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. Šventadieniais nuo 10 ryto iki piet. Įžymus namai originalio ir vienintelio namų savininkų biuro Chicagoje.
LANDLORDS BUREAU OF CHICAGO
Inkorporuotas
1642 West Division St.
Tel. Armistage 2951-2952
Mēs esame jau šino adresu virš 40 metų

AR JUSŲ STOGAS KIAURAS?
Mes padarome experto darbą už joų patį kainą. Mes taigpi cinuojame, kaip tai rykas, "down spout" ir tt.
BRIDGEPORT ROOFING CO.
3216 So. Halsted St.
Tel. Victory 4965

Tel. Yards 3408
VICTOR BAGDONAS
Perkraustome ant vietas
Nuvežame ir į tolesnias vietas
Supakavimas, Storage, Crating
Peršuntimas
RAKANDŲ IR PIANŲ
PERKRAUSTYTOJAS
3358 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Miscellaneous for Sale
Ivairius Pardavimai
KAILINIAI KAUTAI
Gražus kailiniai kantai pasirododa už nesumokėtą balansą. Hudson Seal \$50, Squirrel \$50, Raccoon \$45, tikras Mink \$150. Parodomi tikromomis sekcijs.
MILLER & CO.
166 N. Michigan Ave.
atdara kas vakarą iki 9 val.

Automobiles
PATYRĖS automobilio mekanikas pataiso jūsų namuose visokių išdirbysčių automobilius už labai prieinamą kainą.
P. WALTERAITIS,
Telefonas Lafayette 1329

Furniture & Fixtures
Rakandai-Ištaisai
PARDAVIMUI "slicing machine" ir baltos svarstyklės, labai pigiai.
6955 So. Talman Ave.

Situation Wanted
Darbo Ieško
PATYRUSI virėja ieško darbo į valgyklą (Restaurant). Šaukite Victory 9522.

Help Wanted—Male
Darbininkų Reikia
REIKALINGAS žmogus dirbti ant ukės. Turi mokėti karves milžti. Atsiųskite po 3 po pietų. Paul Zur. 6626 So. Talman Ave.

Help Wanted—Female
Darbininkų Reikia
REIKALINGA mergaitė prie namų darbo.
I. SINGER. 3715 W. 18 St.

For Rent
ANT RENDOS 3 flatai po 4 kambarius, peñias ildomi, su vanoms ir visais patogumais.
1809 W. 46 St.

Business Chances
Pardavimui Bizniai
SALIUNAS pasiduoda arba rendoju su fikteriais ir visais įtaisymais. A-1 stovy. 4832 S. Wentworth Ave.

PARDUOSIU arba parenduosiu aludę su barais ir visais įtaisymais, geroj vietoj. 1809 W. 46 St.

Tvirtina, kad lakunai negalėję sunaudoti viso gazolino kelionėje

Chicagietis A. Tutlis sako, kad Darius ir Girėnas, pasiekę Pomeraniją, dar turėję turėti tankuose 15-20 val. gazolino; daro įvairius spėjimus.

Apie žuvusius lietuvius lakunus S. Darius ir S. Girėną daromi įvairiausios spėjimai. Apie tai interesuojasi ne vien lietuviai, bet ir svetimačiai, kurių spauda plačiai rašo apie tragingą įvykį Pomeranijoje.

"Štai kaip man dalykas atrodė," rašo vienas Chicago lietuvius, A. Tutlis, gyvenęs Brighton Parke. Mes visi gerai žinome, kad mūsų lakunai turėjo 779 galonus gazolino, pakankamai 56-60 valandų skridimo. "LITUANICOS" motoras, 390 maximum arklų jėgos, dirbdamas vidutininiu greitumu, apie 120 mylių į valandą, sunaudojt tik apie 12-13 galonų į valandą.

Išbuvo ore 37 valandas.

Mūsų lakunai nebuvo paklydę arba sustoję, nes jie padarė kelionę į 37 valandas, kaip parodo skirtumas laiko tarp išskridimo iš New Yorko ir sudužimo Soldine.

Jeigu jie skrido tik 37 valandas, tai kuomet jie skrido per Pomeraniją, lakunai dar tebeturėjo gazolino dar 20 valandų skridimo, jeigu nepilnai tiek, tai bent 12-15 val. Bet tuo tarpu, vokiečių valdininkai radę "LITUANICOS" likučius, tvirtina, kad tankai buvę tušti, kuomet orlaivis nupuolė. Jeigu juose būtų buvę gazolino, likučiai būtų greičiausiai sudegę.

Lakunai neskrido virš Karaliaučiaus.

(A. Tutlis tarp kitko sako, kad lakunai buvę virš Kara-

liaučiaus (Koenigsberg apie 1:45 ryto, liepos 17 d., ir kad dėl nežinomų priežasčių jie atsisukę atgal ir skridę Berlyno pusėn. Tai klaidinga. Lakunai perskrido per "Koenigsbergą", bet ne Prusijoje, o netoliese Berlyno, kur yra mažas miestelis tuo vardu. Koenigsbergas, kurį lakunai palietė kelionėje, nėra Prusijos miestas, kurį mes paprastai vadiname Karaliaučiumi).

Spelioja, kad lenkai ar vokiečiai kalti.

A. Tutlis toliau spėlioja, gal lenkai ar vokiečiai prakiro su kulkomis lėktuovo gazolino tanką, o gal vokiečiai pavartojo tą savo naują išradimą, su kuriuom jie pasigyrė pasauliui keletą metų atgal, ir kurį esąs tam tikras aparatas, su kurio pagalba jie gali nučiuolpti į porą sekundžių visą aeroplano jėgą nuo magneto ir baterijos, nežiurint kaip aukštai aeroplanas skristų.

Jis toliau sako, o kartais gal ir iš Amerikos kokie šnipai paskatino vokiečius ar lenkus pavartoti kulkas. Gal jie pavydėjo lietuviams tos garbės, nes šių dienų lietuviai pradėjo užbėgti lenkams ir kitiems už akių su sportu ir kituose dalykuose.

Lietuvos valdžia turėtų paminti sudužusios LITUANICOS likučius ir gerai juos išgaminuoti — ypatingai gazolino tankus ir motorą. Gal bus galima surasti katastrofos priežastis. Toliau, reikėtų gerai išgaminuoti ir lakunų kunus, o aeroplano likučius padėti į muziejų, baigia A. Tutlis. (Kaip teko patirti iš Lietuvos, jau nutarta tai padaryti).

Partija rytiečių šandien apleido Chicago

Šįryt, apie 5 valandą, iš Chicago išvažiavo grupė lietuvių, atvykusių Chicagon į Lietuvių Dieną, iš rytinių valstijų. Kartu su fotografu Lukliu, automobiliu į rytus trauks "Vie-